ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΤΩΝ κ.κ. ΚΙΣΣΙΝΓΚΕΡ ΚΑΙ ΤΣΑΓΛΑΓΙΑΝΓΚΙΛ

ΟΣΛΟ, Σάββατον μεσημβρία.— Ἐπανάληψις τῶν διακοινοτικῶ συνομιλιῶν —ἤτοι ἀποτέλεσμα μηδὲν— εἶναι ἡ συνιστωμένη καὶ ἐπιδιωκομένη ἐξ ὅλων τῶν μερῶν, κατὰ τὸ διήμερον τῆς ἀναπτυχθείσης ἐνταῦθα διπλωματικῆς δραστηριότητος εἰς τὸ περιθώριον τῆς διασκέψεως τοῦ Ν.Α.Τ.Ο., ὁδὸς ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ. Αἱ παρασκηνιακαὶ συνομιλίαι συνεχίσθαν καὶ χθὲς μὲ πρωταγωνιστὰς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τὸν Τοῦρκον συνάδελφόν του κ. Τσαγλαγιανγκίλ, ὁ ὁποῖος ἐπεκαλεῖτο συνεχῶς τὴν σχετικὴν συμφωνίαν τῶν Βρυξελλῶν, περὶ τῆς ὁποίας οἱ ζωτικῶς ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι λαοί, ὁ Ἑλληνικὸς καὶ ὁ Κυπριακός, τηροῦνται πεισμόνως εἰς τὸ σκότος. Οἱ κ.κ. Κίνσσιγκερ καὶ Τσαγλαγιανγκὶλ συνεζήτησαν χθές, ἰδιαιτέρως, καὶ ἀκολούθως ἀμφότεροι ἐκηρύχθησαν ὑπὲρ τῆς διαδικασίας αὐτῆς. Τὸ αὐτὸ ἐκφράζουν καὶ οἱ ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Συμμαχίας, οἱ ὁποῖοι εἶχον κεχωρισμένας ἐπαφὰς μετὰ τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας. Ὡς πρὸς τὸ ἕτερον σκέλος τῆς Ἑλληνο - Τουρκικῆς ἐντάσεως, τὴν ὁποίαν προεκάλεσαν αἱ ἁρπακτικαὶ προθέσεις τῆς Τουρκίας, τὸ Αἰγαῖον, οὐδαμόθεν ἐλέχθη τι. Εἶναι ἄγνωστον, δηλαδὴ κατὰ πόσον ἀνεκοινώθη κατὰ τὰς μυστικὰς συνομιλίας τῶν ὑπουργῶν, ὡς συνάρτησις τοῦ Κυπριακοῦ, ὡς ἐπιδιώκει ἡ Ἄγκυρα. Πανταχόθεν τηρεῖται σιγὴ ἀσφαλείας.

Σήμερον τὴν πρωΐαν ἐπρόκειτο νὰ συναντηθοῦν ἰδιαιτέρως οἱ ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας κ.κ. Δημ. Μπίτσιος καὶ Τσαγλαγιανγκίλ.

Ο κ. ΚΙΣΣΙΝΓΚΕΡ

Μετὰ τὴν συνάντησίν του χθὲς μετὰ τοῦ κ. Τσαγλαγιανγκίλ, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Κίσσινγκερ ἐδήλωσεν:

«Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ὑποστηρίζουν τὴν ταχεῖαν ἐπανάληψιν τῶν διαπραγματεύσεων διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ πρόοδος πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ἐξευρέσεως λύσεως τοῦ Κυπριακοῦ. Συνεζητήσαμεν τοὺς τρόπους διὰ τῶν ὁποίων τοῦτο θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ».

Ἐρωτηθεὶς ἐὰν αἱ ἐπαφαί του μετὰ τῶν ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας, θὰ ὁδηγήσουν εἰς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν δύο συμμάχων, ἀπήντησεν: «Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία κατώρθωσαν νὰ ἐπιβιώσουν ἐπ' ἀρκετὰς 100ετίας ἄνευ θεαματικῶν ἐπιτυχιῶν πρὸς ἐπίλυσιν ὅλων τῶν μεταξύ των προβλημάτων. Ἂν καὶ οὐδεὶς εὑρέθη νὰ μὲ κατηγορήσῃ ὅτι... ὑποτιμῶ τὰς ἱκανότητάς μου, δὲν πιστεύω ὅτι κατ' ἀνάγκην θὰ διακόψω τὴν συνέχειαν τῆς ἱστορίας ἐντὸς δύο προγευμάτων ἐργασίας».

Η ΠΕΡΙΛΑΛΗΤΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

Ἔχων παρὰ τὸ πλευρόν του τὸν Ἀμερικανὸν προστάτην του, ὁ Τοῦρκος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν προέβη εἰς τὴν ἀκόλουθον δήλωσιν: «Ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ εἴμεθα ἀποφασισμένοι ὅπως ἐπαναληφθῇ τὸ ἔργον τῶν διαπραγματεύσεων ἐπὶ τῆς βάσεως τῆς συμφωνίας τῶν Βρυξελλῶν. Ἡ συμφωνία αὐτὴ ἐδημιούργησε λίαν ἀποτελεσματικὸν μηχανισμόν, ὁ ὁποῖος δὲν ἀφήνει περιθώρια διακοπῆς τῶν συνομιλιῶν. Ἔχει ἐπίσης συμφωνηθῇ ὅτι ὅλα τὰ θέματα, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐδαφικοῦ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἐν τῷ συνόλῳ των καὶ νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συμφωνίας εἰς ὅλα τὰ σημεῖα (Package Deal). Πιστεύω ὅτι ἐὰν ὑπάρξῃ καλὴ θέλησις θὰ ὑπάρξῃ καὶ πρόοδος».

Η ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ «ΒΑΣΑΝΙΣΤΩΝ»

Τὸ Ποινικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, διὰ ψήφων 6 κατὰ 1, ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως, ὅτι τὰ ἐγκλήματα τῶν «βασανιστῶν» τῆς περιόδου τῆς 7ετίας ἔχουν ὑποκύψει εἰς παραγραφήν, ἐφ' ὅσον δὲν ἠσκήθη ποινικὴ δίωξις ἐναντίον τῶν δραστῶν, μέχρι τοῦ μεσονυκτίου τῆς 17ης πρὸς τὴν 18ην Ἀπριλίου 1975.

Η ΔΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Τὴν 6ην μ.μ. χθές, ἤρχισεν εἰς τὸ Τριμελὲς Πλημμελειοδικεῖον Πειραιῶς ἡ δίκη τῶν κατηγορουμένων διὰ βασανισμοὺς πολιτῶν, εἰς τὴν Γενικὴν Ἀσφάλειαν Πειραιῶς κατὰ τὴν περίοδον τοῦ 1968, Ἀστυνομικῶν Σ. Κουβᾶ, Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ ἐ.ἁ., Σωτηρ. Ἀγγελοπούλου Ἀτσυνόμου Α΄, Διονυσ. Παπαδοπούλου, ὑπαστυνόμου Α΄, Μιχαὴλ Κανατᾶ ἀστυφύλακος καὶ Α. Φωτεινοῦ, συνταξιούχου ἀστυφύλακος.

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΕΙΣΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΑΚΟΠΙΣΤΙΑ ΚΑΙ ΑΡΠΑΚΤΙΚΟΤΗΣ

Ἐδόθησαν χθές, ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ κείμενα τῶν ἀνταλλαγεισῶν ἐπιστολῶν μεταξὺ τῶν πρωθυπουργῶν Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας κ.κ. Κ. Καραμανλῆ καὶ Σ. Ντεμιρὲλ τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων ἀφορᾷ εἰς τὰς Ἑλληνο - Τουρκικὰς σχέσεις καὶ τὸ Κυπριακόν.

Ὁ Τοῦρκος πρωθυπουργός, ἀπέστειλεν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14 Μαΐου 1976 τὴν ἐπιστολὴν - μήνυμα, διὰ τοῦ ἐν Ἀθήναις Τούρκου πρέσβεως κ. Γκιουρούν, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας —παρὰ πᾶν διπλωματικὸν ἔθιμον— ἐδόθη εἰς τὴν δημοσιότητα μετὰ διήμερον. Χθές, ἐξ ἄλλου, ἐπεδόθη ἡ ἀπάντησις τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Καραμανλῆ —ὑπὸ ἡμερομηνίαν 19 Μαΐου 1976— καὶ μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ἀνεκοινώθη εἰς τὸν Τύπον.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ ἡ ὁποία ἐπεδόθη χθὲς εἰς τὸν Τοῦρκον Πρωθυπουργὸν κ. Ντεμιρὲλ ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Ἀθῆναι, 19 Μαΐου 1976

Ἀγαπητὲ Κύριε Πρωθυπουργέ,

Εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἐπιστολήν σας τὴν ὁποίαν μοῦ διεβιβάσατε διὰ τοῦ Πρέσβεως κ. Καμουρὰν Γκιουρούν. Τὴν ἀνέγνωσα μετὰ μεγάλης προσοχῆς, ἀλλὰ καὶ μὲ κάποιο αἴσθημα ἀπογοητεύσεως. Διότι, ὀφείλετε νὰ ὁμολογήσετε ὅτι ἡ ἐπίρριψις εἰς τὴν Ἑλλάδα τῆς ἀποκλειστικῆς εὐθύνης, δι' ὅλα τὰ προβλήματα ποὺ μᾶς χωρίζουν, δὲν δημιουργεῖ κλίμα κατάλληλον διὰ τὴν ἐποικοδομητικὴν συζήτησίν των, συζήτησιν τὴν ὁποίαν, ἐν τούτοις, ἐπιμόνως ἐπεδίωξα ἀφ' ἧς ἀνέλαβον τὴν ἐξουσίαν.

Ἡ στεῖρα παρελθοντολογία ἀσφαλῶς δὲν ὠφελεῖ. Ἀναγκάζομαι ὅμως νὰ ἀνασκευάσω τὰς κατηγορίας καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ καὶ διότι πιστεύω ὅτι ἡ ἀντικειμενικὴ ἀνάλυσις τῶν διαφορῶν μας θὰ διευκολύνῃ μεγάλως τὴν προσπάθειάν μας διὰ τὴν εἰρηνικὴν ἐπίλυσίν των.

Ἀνατρέχετε, Κύριε Πρωθυπουργέ, εἰς τὸ παρελθὸν διὰ νὰ ἐπιρρίψετε εὐθύνας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ, ἀλλὰ τὸ θέμα ἡ καᾶς ἀπασχολεῖ σήμερον εἶναι μετὰ τὰς δύο τουρκικὰς ἐπιθέσεις κατὰ τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου.

Τὴν 20ὴν Ἰουλίου 1974, ἡ Τουρκία εἰσέβαλεν εἰς τὴν Κύπρον, ἐπωφελουμένη τοῦ πραξικοπήματος τῶν Συνταγματαρχῶν ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου καὶ ἰσχυριζομένη ὅτι σκοπὸς τῆς ἐπεμβάσεως ἦτο ἡ ἀποκατάστασις τῆς νομιμότητος. Ἡ νομιμότης ὅμως ἀποκατεστάθη μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰς τὴν Κύπρον εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κ. Κληρίδη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τὴν ἐπιστροφήν μου. Ὁ σκοπός, ἑπομένως, τῆς τουρκικῆς ἐπεμβάσεως εἶχεν ἐκπληρωθῇ καί, λογικῶς, ἡ Τουρκία θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποσύρῃ τὰ στρατεύματά της ἀπὸ τὴν Κύπρον. Ἀντὶ τούτου, μετὰ τρεῖς ἑβδομάδας καὶ ἐνῷ διεξήγοντο διαπραγματεύσεις εἰς Γενεύην διὰ τὴν ἐξεύρεσιν λύσεως, ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἐξαπέλυσε δευτέραν ἐπίθεσιν καὶ κατέλαβε τὰ 40% τῆς νήσου.

Ἐὰν διὰ τὴν πρώτην εἰσβολὴν ὑπῆρχε κάποιο πρόσχημα, διὰ τὴν δευτέραν οὐδεμία δικαιολογία ὑπάρχει —καὶ οὔτε, ἄλλωστε, ἐδόθη ἀπὸ τουρκικῆς πλευρᾶς. Ἡ ἑλληνικὴ πλευρὰ θὰ ἐδικαιοῦτο κάλλιστα νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπαναφορὰν τοῦ προηγουμένου καθεστῶτος τῆς Ζυρίχης, τοῦ ὁποίου ἐγγυήτριαι εἶναι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία. Ἐπιδεικνύουσα, ἐν τούτοις, καλὴν θέλησιν, ἡ ἑλληνικὴ πλευρὰ ἀποδέχεται ρύθμισιν τοῦ προβλήματος ἐπὶ νέας βάσεως, υἱοθετοῦσα θέσεις αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἱκανοποιήσουν σχεδὸν ὅλα τὰ λογικὰ αἰτήματα ποὺ θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἔχουν οἱ Τοῦρκοι.

Ἡ Τουρκία, ἐν τούτοις, καίτοι γνωρίζει τὰς θέσεις αὐτὰς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, ἀρνεῖται, ὑπὸ διάφορα προσχήματα, τὴν οὐσιαστικὴν διαπραγμάτευσιν. Δὲν παραγνωρίζει μόνον σειρὰν ἀποφάσεων τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὰς ὁποίας καὶ ἡ ἰδία ἔχει ψηφίσει. Πέντε γῦροι διακοινοτικῶν συνομιλιῶν ἀπέβησαν ἄκαρποι, διότι ἡ Τουρκία ἀρνεῖται νὰ δηλώσῃ τί ζητεῖ ἐπὶ τέλους εἰς τὴν Κύπρον. Ἀρκεῖται, ἁπλῶς, νὰ διατηρῇ μέχρι σήμερον, τὸ 40% τοῦ Κυπριακοῦ ἐδάφους, ἐνῷ διαθέτει μόνον τὸ 18% τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐπωφελεῖται, ἐπίσης, τοῦ χρόνου ποὺ παρέρχεται διὰ νὰ ἐποικίζῃ τὸ κατεχόμενον ὑπ' αὐτῆς τμῆμα τῆς νήσου καὶ νὰ σταθεροποιῇ γενικῶς τὴν κατοχήν της.

Η ΥΦΑΛΟΚΡΗΠΙΣ

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὑφαλοκρηπῖδος ἰσχυρίζεσθε, Κύριε Πρωθυπουργέ, ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐπικαλουμένη κανόνα Διεθνοῦς Δικαίου ἀμφιβόλου ἰσχύος, προσπαθεῖ νὰ βλάψῃ τὰ τουρκικὰ συμφέροντα ἐν Αἰγαίῳ καὶ ὅτι, πέραν τούτου, ἐχορήγησεν ἀδείας ἀναζητήσεως πετρελαίου ἐπὶ τμημάτων τῆς τουρκικῆς ὑφαλοκρηπῖδος καὶ πρό, ἀκόμη, τῆς ἐπικυρώσεως ἐκ μέρους της τῆς Συμβάσεως τῆς Γενεύης τοῦ 1958.

Ἀλλά, Κύριε Πρωθυπουργέ, παραγνωρίζετε ὅτι ὁ κανὼν ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθη ἡ Ἑλλάς, μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ἀμφιβόλου ἰσχύος, ἐπεβεβαιώθη ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου ὡς ἐθιμικὸς τοιοῦτος, δηλαδή, ὡς κανὼν γενικῆς ἀποδοχῆς. Ὅτι, ἡ Τουρκία οὐδέποτε διεμαρτυρήθη ἢ ἀντετάχθη εἰς τὴν χορήγησιν τῶν ἑλληνικῶν ἀδειῶν, ὡς ἀσφαλῶς θὰ τὸ ἔπραττεν ἐὰν ἀφεώρων τὴν τουρκικὴν ὑφαλοκρηπῖδα καὶ ὡς τὸ ἔπραξεν ἡ Ἑλλάς, ἐξ ἀφορμῆς τῶν τουρκικῶν ἐκχωρήσεων. Καί, τέλος, ὅτι ἡ Τουρκία ἐχορήγησεν ἀδείας δυτικῶς τῶν ἑλληνικῶν νήσων, χωρὶς κανένα νομικὸν ἔρεισμα, ἐπὶ τῇ βάσει θεωριῶν, τὰς ὁποίας μόνον αὐτὴ ἀσπάζεται.

Παραπονεῖται, ἐπίσης, ἀορίστως ἡ Τουρκία ὅτι ἡ Ἑλλάς, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ἤσκησε τὰ δικαιώματά της ἐλέγχου τῆς ἐναερίου κυκλοφορίας ἐντὸς τοῦ F.I.R. Ἀθηνῶν, κατὰ τρόπον παραβλάπτοντα τὰ τουρκικὰ συμφέροντα. Τὰ παράπονά της ὅμως αὐτὰ ἡ Τουρκία οὐδέποτε ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

Ὡς γνωστόν, διὰ διεθνῶν Συμφωνιῶν καὶ Κανονισμῶν, τοὺς ὁποίους προσυπέγραψε καὶ ἡ Τουρκία, ἀνετέθη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ ἀποκλειστικὴ εὐθύνη ἐλέγχου τῶν πτήσεων ὑπεράνω τοῦ Αἰγαίου καὶ ἐντὸς περιοχῆς, ἡ ὁποία συμπίπτει μὲ τὰ θαλάσσια σύνορά της.

Ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1974, ἡ Τουρκία ἐπιδιώκει μονομερῶς τὴν μεταβολὴν τοῦ καθεστῶτος τούτου, διχοτομοῦσα τὸ Αἰγαῖον διὰ γραμμῆς ἡ ὁποία συμπίπτει χονδρικῶς μὲ τὴν γραμμὴν τῆς ὑφαλοκρηπῖδος ποὺ διεκδικεῖ. Πρὸς τοῦτο ἐξέδωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 714, ἀπὸ 6.8.1974, ἀγγελίαν (NOTAM) διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτει αὐθαιρέτως ἀπὸ ὅλα τὰ ἀεροσκάφη, τὰ διασχίζοντα τὴν γραμμὴν ταύτην νὰ γνωστοποιοῦν τὴν θέσιν των εἰς τοὺς τουρκικοὺς σταθμοὺς τῶν πτήσεων. Ἐν τῇ πράξει δὲ ἐπεχείρησε νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν πτήσεων αὐτῶν, προβάλλουσα ὡς δικαιολογίαν τὴν ἀνάγκην δημιουργίας τουρκικῆς ἀεροπορικῆς ζώνης ἀσφαλείας εἰς τὸ Αἰγαῖον. Ὅπως ἦτο φυσικόν, ἡ Ἑλλὰς ἀντέδρασε, κηρύσσουσα τοὺς ἀεροδιαδρόμους ἀνασφαλεῖς καὶ οὕτω διεκόπησαν αἱ πτήσεις ὑπεράνω τοῦ Αἰγαίου.

Δὲν σᾶς ἀποκρύπτω, Κύριε Πρωθυπουργέ, ὅτι ὅλα αὐτὰ μᾶς δημιουργοῦν τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ Τουρκία ἐπιδιώκει νὰ μεταβάλῃ, μονομερῶς, τὸ καθεστὼς τοῦ Αἰγαίου, τὸ ὁποῖον καθιερώθη πρὸ 50 ἐτῶν, διὰ Διεθνῶν Συνθηκῶν καὶ ἐλειτούργησεν ὁμαλώτατα μέχρι τοῦδε. Προσπαθεῖ δὲ νὰ τὸ μεταβάλῃ διότι αἱ ἀπαιτήσεις της ἐπὶ τῆς ὑφαλοκρηπῖδος καὶ τοῦ ἐναερίου χώρου, τυχὸν ἱκανοποιούμεναι, θὰ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα νὰ περιλάβουν ἑλληνικωτάτας νήσους εἰς ζώνην ἀποκλειστικῶν οἰκονομικῶν καὶ στρατηγικῶν συμφερόντων τῆς Τουρκίας. Θὰ διεσπᾶτο, οὕτως, ἡ ἐδαφικὴ καὶ πολιτικὴ ἑνότης τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Τοιαύτη ὅμως δὲν ἦτο ἀσφαλῶς ἡ πρόθεσις τῶν συντακτῶν τῆς Λωζάννης, οἱ ὁποῖοι ἀπέβλεψαν νὰ καθορίσουν ἅπαξ διὰ παντὸς τὸ χερσαῖον καὶ νησιωτικὸν καθεστὼς τῶν δύο χωρῶν μας.

Ἡ Ἑλλὰς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῇ τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀνωτέρω προβλημάτων, ἐπικαλουμένη τὰς Συνθήκας. Ἐν τούτοις, καὶ ἐπὶ τῶν θεμάτων αὐτῶν ἐπέδειξε μετριοπάθειαν καὶ καλὴν θέλησιν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν εἰρηνικῶν λύσεων.

Καὶ διὰ μὲν τὴν ὑφαλοκρηπῖδα, ἐπρότεινεν ὅπως ἡ ὁροθέτησίς της παραπεμφθῇ εἰς τὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης. Θὰ ὑπῆρχεν οὕτω μία ἀπόφασις ἀνωτάτου καὶ ἐξ ὁρισμοῦ ἀμερολήπτου διεθνοῦς ὀργάνου, ἀντανακλῶσα τὰς περὶ δικαίου ἀντιλήψεις τῆς συγχρόνου διεθνοῦς κοινωνίας, πρὸς τὴν ὁποίαν ἀμφότεραι αἱ χῶραι μας θὰ ἀνελάμβανον, ἐκ τῶν προτέρων, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ συμμορφωθοῦν.

Ἡ Τουρκία ἐδέχθη, κατ' ἀρχήν, τὴν πρότασιν. Ὅταν ὅμως ἔφθασεν ἡ στιγμὴ τῆς ὑλοποιήσεώς της, προέβαλε τὴν ἀνάγκην διεξαγωγῆς διαπραγματεύσεων ἐπὶ τῆς οὐσίας.

Γνωρίζετε, ἐκ τῆς συναντήσεώς μας ἐν Βρυξέλλαις, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου προσεπάθησα νὰ σᾶς δώσω ἱκανοποίησιν. Συνεφωνήσαμεν πράγματι ὅτι, μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς διαφορᾶς εἰς τὸ Δικαστήριον θὰ κατεβάλλετο προσπάθεια ἐξευρέσεως συμπεφωνημένης λύσεως, ἐὰν δὲ αὐτὴ εὐωδοῦτο, ἡ λύσις θὰ ὑπεβάλλετο εἰς τὸ Δικαστήριον διὰ νὰ περιβληθῇ καὶ τούτου τὸ ὑψηλὸν διεθνὲς κῦρος. Ἐὰν ὅμως ἀπετύγχανε, θὰ ἦτο τοὐλάχιστον ἐξησφαλισμένη ἡ εἰρηνικὴ ἐπίλυσις τῆς διαφορᾶς μας καὶ θὰ ἐλειτούργει ἡ ἀσφαλιστικὴ δικλεὶς τῶν διεθνῶν διαδικασιῶν, ἀποφευγομένης τῆς ἐντάσεως, ἡ ὁποία, μοιραίως, ἀκολουθεῖ πᾶσαν ἀποτυχημένην διαπραγμάτευσιν. Πέραν τούτου, ἡ Τουρκία δὲν θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς διαδικασίας αὐτῆς, ἐφ' ὅσον τὸ Δικαστήριον, ἀπονέμον δικαιοσύνην, δὲν θὰ παρεγνώριζεν, ἀσφαλῶς τὰ ἐκ τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου ἀπορρέοντα δικαιώματά της.

Παρῆλθεν, ἔκτοτε, ἓν ἔτος, χωρὶς νὰ ἔχῃ προχωρήσει ἡ σύνταξις τοῦ συνυποσχετικοῦ, ἐπειδὴ ἡ Τουρκία ἀποφεύγει νὰ εἰσέλθῃ εἰς συζήτησιν αὐτοῦ.

Ο ΕΝΑΕΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ

Ὡς πρὸς τὸν ἐναέριον χῶρον, ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης θὰ γνωρίζῃ ἀσφαλῶς ὅτι ὁ Διεθνὴς Ὀργανισμὸς Πολιτικῆς Ἀεροπορίας ἀνέλαβε τὸν Ὀκτώβριον '74 μεσολαβητικὴν προσπάθειαν καὶ διετύπωσεν ἀνεπισήμους προτάσεις διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἦρροντο τὰ ἑκατέρωθεν μέτρα καὶ θὰ ἀποκαθίστατο ἡ προτέρα νομιμότης. Ἡ Ἑλλὰς τὰς ἐδέχθη. Ἡ Τουρκία τὰς ἀπέρριψεν.

Ἐν συνεχείᾳ, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπεδέχθη διμερεῖς διαπραγματεύσεις, αἱ ὁποῖαι ἀπέληξαν εἰς συμφωνίαν ἐφ' ὅλων τῶν θεμάτων, πλὴν ἑνός: τῆς ἀνταλλαγῆς πληροφοριῶν διὰ στρατιωτικὰς πτήσεις ὑπεράνω τοῦ Αἰγαίου. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ, ἡ Ἑλλὰς ὑπέβαλε νέας προτάσεις τὰς ὁποίας οἱ μὲν Τοῦρκοι ἐμπειρογνώμονες ἀπεδέχθησαν, ἀπέρριψεν ὅμως ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις. Οὕτω καὶ τὸ θέμα αὐτὸ παραμένει ἀνοικτὸν ὑπαιτιότητι τῆς Τουρκίας.

Κατηγορεῖτε τὴν Ἑλλάδα, Κύριε Πρωθυπουργέ, διότι, κατὰ παράβασιν τῶν Συνθηκῶν, ὠργάνωσεν ἀμυντικῶς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου. Ἡ Ἑλλάς, ὅμως, οὐδέποτε καὶ δι' οὐδεμιᾶς Συνθήκης παρητήθη τοῦ φυσικοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοαμύνης, ἐν περιπτώσει ἀπειλῆς τῶν νήσων της. Καὶ ὅπως, κατὰ τὸ παρελθόν, ἡ ἄμυνα των ἐνισχύθη μόνον εἰς περιόδους ὀξυτάτων Ἑλληνο - Τουρκικῶν κρίσεων, ἔτσι καὶ τώρα ἐλήφθησαν στοιχειώδη μέτρα ἀσφαλείας, μόνον μετὰ τὰς δύο κατὰ τῆς Κύπρου ἐπιχειρήσεις καὶ μετὰ τὴν ἐκτόξευσιν ἀπειλῶν ἐναντίον των ἐξ ἐπισήμων τουρκικῶν χειλέων. Δὲν θὰ ἤθελα, Κύριε Πρωθυπουργέ, νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω τὰς ἰδικάς σας δηλώσεις τῆς 8ης Ἰουνίου 1974 πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Μιλλιὲτ» καὶ τῆς 5ης Ἰουλίου 1975 πρὸς τὸ περιοδικὸν «Παρὶ - Ματς». Πῶς ὅμως νὰ ἀγνοήσῃ κανεὶς τὰς ἀπροκαλύπτους πλέον διεκδικήσεις τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Κυβερνήσεώς σας κ. Τουρκές, τὰς ὁποίας δὲν ἀπεδοκιμάσατε καὶ κατὰ τὰς ὁποίας ὅλαι αἱ νῆσοι αἱ κείμεναι ἐντὸς ἀκτῖνος 50 χλμ., ἀπὸ τῶν τουρκικῶν ἀκτῶν, θὰ ἔδει νὰ ἀνήκουν εἰς τὴν Τουρκίαν; Ἢ τὴν συγκέντρωσιν εἰς τὰς ἔναντι τῶν νήσων ἀκτὰς ἰσχυροῦ ἀποβατικοῦ στόλου; Ἤ, τέλος, τὴν ὀργάνωσιν εἰδικῆς στρατιᾶς τοῦ Αἰγαίου;

Ἰδοὺ διατί ὁ κ. Κοσμαδόπουλος σᾶς ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κοινὴ γνώμη ἔχει τὸ αἴσθημα ὅτι ἀπειλεῖται ἀπὸ τὴν Τουρκίαν.

Παρὰ ταῦτα, δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ σᾶς δηλώσω ὅτι τὰ ληφθέντα μέτρα εἰς τὰς νήσους εἶναι καθαρῶς ἀμυντικά. Ὅτι δὲν ὑποκρύπτουν ἐπιθετικοὺς σκοπούς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἦσαν ἀδιανόητοι καὶ ὅτι εἶναι προσωρινά.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἀπέδειξεν ἐμπράκτως τὴν θέλησίν της νὰ ἐξεύρῃ εἰρηνικὰς καὶ λογικὰς ρυθμίσεις εἰς ὅλας τὰς διαφορὰς ποὺ μᾶς χωρίζουν. Αὐτὴ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία μου καὶ ἡ σταθερὰ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεώς μου. Διὰ νὰ τονίσω ἀκόμη περισσότερον τὴν πολιτικὴν αὐτήν, σᾶς ἐπρότεινα τὴν σύναψιν Συμφωνίας μὴ προσφυγῆς εἰς τὴν βίαν καὶ ἀνταλλαγῆς πληροφοριῶν ἐπὶ τῶν ἐξοπλισμῶν μας. Σᾶς ἐδήλωσα, [illegible], ὅτι ἐὰν ἡ σκέψις σας ἐνδιέφερεν, ἤμην ἕτοιμος νὰ σᾶς ὑποβάλω συγκεκριμένον σχέδιον πρὸς συζήτησιν.

ΤΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ

Μοῦ ἐζητήσατε συμπληρωματικὰς πληροφορίας ἐπὶ τῶν ὠφελημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ἀπεκομίζαμεν ἀπὸ τὴν σύναψιν τοιαύτης Συμφωνίας καὶ τῶν σκοπῶν ποὺ θὰ ἐξυπηρετεῖ αὐτή. Δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν νὰ σᾶς τὰς παράσχω. Σκοπὸς θὰ εἶναι ἡ ἐκτόνωσις τῆς παρούσης ἐντάσεως εἰς τὰς σχέσεις μας. Ἡ δημιουργία κλίματος ὑφέσεως ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ συζήτησις τῶν διαφορῶν μας ἐν ἠρεμίᾳ καὶ νηφαλιότητι. Ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν λαῶν μας ἀπὸ τὰ δυσβάστακτα βάρη ἀσκόπων ἐξοπλισμῶν. Προσδοκία μου εἶναι ὅτι ἐντὸς τοιούτου κλίματος θὰ διηυκολύνετο ἡ ἐξεύρεσις ἀμοιβαίως ἐπωφελῶν ρυθμίσεων. Τὰ ὠφελήματα ἐκ μιᾶς τοιαύτης ἐξελίξεως δι' ἀμφοτέρας τὰς χώρας μας εἶναι προφανῆ καὶ δὲν χρήζουν λεπτομερεστέρας ἐξηγήσεως.

Εἰς τὴν ἐπιστολήν σας ἀφήνετε νὰ διαφανῇ ἡ προτίμησίς σας διὰ μίαν, βῆμα πρὸς βῆμα, πρακτικὴν διευθέτησιν τῶν σχέσεών μας. Τὸ ἕνα δὲν ἀποκλείει τὸ ἄλλο. Ἡ ἀναστροφὴ ὅμως τῆς σειρᾶς δὲν ἐξυπηρετεῖ πρακτικοὺς σκοπούς. Διότι ποίαν χρείαν θὰ ἔχωμεν Συμφώνου μὴ προσφυγῆς εἰς τὴν βίαν, ὅταν θὰ ἔχουν ἐπιλυθῇ τὰ προβλήματα καὶ θὰ ἔχῃ ἐκλείψει ἡ ὀξύτης;

Ἡ Ἐξοχότης σας προβληματίζεται ἐπὶ τῆς χρησιμότητος λήψεως συγκεκριμένων ἀποφάσεων καὶ καταρτισμοῦ προγράμματος καὶ πρωτοκόλλου ἐν σχέσει μὲ τὰ θέματα αὐτά.

Ἀλλ' ἡ κρίσιμος καὶ βασικὴ ἀπόφασις, τῆς εἰρηνικῆς δηλονότι ἐπιλύσεως τῶν διαφορῶν μας, εἶναι δεδομένη ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς καὶ ἐὰν ὀρθῶς ἀντελήφθην καὶ τὰς ἰδικάς σας προθέσεις, τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ἀπὸ Τουρκικῆς πλευρᾶς. Δι' αὐτὸ σᾶς ἐπρότεινα νὰ τὴν ἐπισημοποιήσωμεν διὰ μιᾶς πανηγυρικῆς Συμφωνίας.

Πρόγραμμα ἐνεργείας ἐπίσης ὑπάρχει.

Διὰ τὴν ὑφαλοκρηπῖδα εἴμεθα σύμφωνοι ἐπὶ τῆς προσφυγῆς εἰς τὸ Δικαστήριον καὶ οἱ ἐμπειρογνώμονές μας πρόκειται νὰ συναντηθοῦν προσεχῶς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν Βέρνῃ. Σᾶς προτείνω, νὰ προωθήσωμεν ἐνεργῶς τὴν ἀδιάβλητον αὐτὴν διαδικασίαν κατὰ τοὺς ὅρους τῆς Συμφωνίας μας τῶν Βρυξελλῶν καὶ νὰ ἀποφύγωμεν ἐν τῷ μεταξὺ ἀμφότεροι ἐπιμελῶς κάθε ἐνέργειαν, ἡ ὁποία θὰ ἠμποροῦσε νὰ ἐκληφθῇ ὡς πρόκλησις. Διότι, ὅπως καλῶς γνωρίζετε, ἡ οὐσία τοῦ προβλήματος τῆς ὑφαλοκρηπῖδος ἔγκειται εἰς τὴν ὁροθέτησίν της.

Ἐπὶ τοῦ ἐναερίου χώρου ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν αἱ λογικαὶ προτάσεις μας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀνοικταὶ πρὸς περαιτέρω ἐπεξεργασίαν των.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Προσεπάθησα νὰ σᾶς ἐξηγήσω, ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, πῶς βλέπω τὰς διαφορὰς ποὺ ὑφίστανται μεταξὺ τῶν χωρῶν μας. Εἶναι προφανὲς ὅτι ἡ διαφορὰ τῶν ἀπόψεών μας, ἐὰν δὲν ὀφείλεται εἰς προκαταλήψεις, ὀφείλεται εἰς διαφορὰν ἐκτιμήσεως πραγματικῶν καταστάσεων.

Ὁπωσδήποτε, ὅμως, καὶ ἂν ἔχουν τὰ πράγματα, ἐκεῖνο ποὺ ἐνδιαφέρει εἶναι τὸ μέλλον καὶ ἡ φοβερὰ εὐθύνη τὴν ὁποίαν φέρομεν διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν εὐημερίαν τῶν λαῶν μας. Ἐπ' αὐτοῦ θὰ ἤθελα νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, ὅτι θὰ ἐξετάσω πάντοτε μὲ εὐρύτητα πνεύματος κάθε λογικὴν πρότασιν, ποὺ θὰ ἠμποροῦσε νὰ ὁδηγήσῃ εἰς βελτίωσιν τῶν σχέσεών μας.

Εἶναι γνωστή, ἐκ τοῦ παρελθόντος, ἡ πίστις μας εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς Ἑλληνο - Τουρκικῆς συνεννοήσεως. Ἐφ' ὅσον καὶ ἐσεῖς διακατέχεσθε ἀπὸ τὴν αὐτὴν πίστιν, ἡ ἐπίτευξις τῆς συνεννοήσεως αὐτῆς δὲν πρέπει νὰ εἶναι πέραν τῶν δυνατοτήτων μας.

Εἰλικρινῶς ὑμέτερος,
Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Πρωθυπουργός»

Η ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ κ. ΝΤΕΜΙΡΕΛ

Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν ἀπέστειλεν ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκίας, κ. Σουλεϊμὰν Ντεμιρὲλ πρὸς τὸν κ. Καραμανλῆν, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 14ης τρέχοντος, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Ἀγαπητὲ Κύριε πρωθυπουργέ,

»Θέλω νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὰς εὐχαριστίας μου διότι μέσῳ τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ πρέσβεώς σας κ. Δημητρίου Κοσμαδοπούλου μοῦ διεβιβάσατε τὴν δήλωσίν σας, ἡ ὁποία περιεῖχε ὡρισμένας προτάσεις διὰ τὴν Τουρκίαν ἐκ τοῦ λόγου τὸν ὁποῖον ἀπηγγείλατε εἰς τὴν Βουλὴν τὴν 10ην Ἀπριλίου 1976 ὡς καὶ τὰς σκέψεις σας, αἱ ὁποῖαι σᾶς ὤθησαν νὰ προβῆτε εἰς τὰς προτάσεις αὐτάς.

»Ὡς γνωρίζετε κατέστησα σαφεῖς τὰς ἀρχικάς μας ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ τὴν ἰδίαν ἡμέραν δηλαδὴ τὴν 10ην Ἀπριλίου. Κατὰ τὴν συνομιλίαν μου τῆς 1ης Μαΐου μὲ τὸν πρέσβυν κ. Κοσμαδόπουλον ἐξέφρασα τὰς πρώτας ἐκτιμήσεις μου ἐπὶ τῶν ἰδεῶν, τὰς ὁποίας εἴχατε τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ προτείνετε.

Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ἐμελετήσαμε μὲ μεγίστην φροντίδα καὶ προσοχὴν τόσον τὴν δήλωσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμε ἡ Ὑμετέρα Ἐξοχότης ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ὅσον καὶ τὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας μᾶς διεβιβάσατε διὰ τοῦ πρέσβεως.

»Σχετικῶς προσβλέπομεν εἰς τὴν λῆψιν διὰ τοῦ πρέσβεως Κοσμαδοπούλου προσθέτων διασαφηστικῶν πληροφοριῶν καὶ σχολίων ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

»Ἀγαπητὲ κ. Πρωθυπουργέ,

»Θεωρῶ πρέπον νὰ σᾶς παρουσιάσω τὰς ἀπόψεις μου ἐπὶ τῶν Ἑλληνο - Τουρκικῶν σχέσεων κάπως λεπτομερέστερον ἀπὸ ὅ,τι τὰς ἐξέφρασα διὰ τοῦ πρέσβεως κ. Κοσμαδοπούλου. Σχετικῶς κρίνω χρήσιμον νὰ σᾶς ἐκθέσω ἐκ νέου σαφῶς τὴν θέσιν μου ἐπὶ τῶν Ἑλληνο - Τουρκικῶν σχέσεων δεδομένου [illegible] μὲ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν προσπαθειῶν μας διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν καὶ πέραν τούτου τὴν βελτίωσιν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν μας καὶ τὴν δημιουργίαν κλίματος ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὰ δύο ἔθνη μας θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ζήσουν ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ.

»Συμμερίζομαι πλήρως τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα δυσπιστίας, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος θὰ ἔπρεπε νὰ διασκεδασθῇ. Πιστεύω ὅτι ἡ ἀτμόσφαιρα δυσπιστίας ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐξευρέθη ἀκόμη ἱκανοποιητικὴ λύσις εἰς προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἐδημιουργήθησαν μεταξύ μας καὶ ὅτι ἡ λύσις τῶν διαφορῶν μεταξὺ Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος περιεπλάκη ἀπὸ τὴν εἰσαγωγὴν (ἀνάμειξιν) ξένων ἐπιρροῶν καὶ δυνάμεων.

»Ἐλπίζω νὰ ἀναγνωρίζετε ὅτι αἱ διαφοραὶ αἱ ὁποῖαι βαρύνουν τὰς σχέσεις μας τώρα, δὲν ἐγεννήθησαν σήμερον.

»Πέραν τούτου θὰ ἤθελα νὰ ὑπογραμμίσω τὸ ὅτι κανένα ἀπὸ αὐτὰ τὰ προβλήματα δὲν ἐδημιουργήθη ἀπὸ τὴν Τουρκίαν.

»Κύριε Πρωθυπουργέ,

»Ἡ Ἐξοχότης σας εἶναι εἷς ἐκ τῶν ὀλίγων πολιτικῶν ἀνδρῶν, ὁ ὁποῖος ἔχει βαθεῖαν γνῶσιν τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον τὸ Κυπριακὸν ζήτημα ἐξειλίχθη εἰς πολύπλοκον διαφοράν. Ἡ διένεξις δὲν ἐξερράγη τὸ 1974 οὔτε ἠναγκάσθη ἡ Τουρκία νὰ ἐπέμβῃ διότι εἰς τὴν νῆσον ἐβασίλευσεν ἡ εἰρήνη, ἡ ἡσυχία καὶ ἡ δικαιοσύνη. Ἡ διένεξις εἰς τὴν Κύπρον ἐδημιουργήθη διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς Διοικήσεως Μακαρίου, ἐνθαρρυνομένης καὶ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἐν συνεχεῖ παραβιάσει τῶν συμφωνιῶν Λονδίνου καὶ Ζυρίχης, εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ὁποίων ἡ Ἐξοχότης σας συνέβαλε τόσον πολύ. Συνεπῶς τὸ νὰ ἰσχυρίζεται κανεὶς ὅτι ἡ κρίσις τῆς Κύπρου ἐδημιουργήθη τὸν Ἰούλιον τοῦ 1974 θὰ ἦτο παραπλανητικὴ προσπάθεια. Πράγματι ἡ κρίσις ἤρχισε τὸ 1963 καὶ οἱ δημιουργοί της ἦσαν ὅπως καὶ τῶν κρίσεων τοῦ 1967 καὶ τοῦ 1974 ἡ Ἑλληνοκυπριακὴ Διοίκησις, ἡ ὁποία συμπεριεφέρθη ἐπιμόνως κατὰ παραβίασιν πανηγυρικῶν διεθνῶν συμφωνιῶν, δυστυχῶς δὲ καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ Κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι συνηγόρησαν κρυφίως καὶ ὑπεστήριξαν τὰς παραβιάσεις αὐτάς.

»Διὰ τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου κατὰ παράβασιν τῶν συνθηκῶν τῆς Λωζάννης καὶ τῶν Παρισίων, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐδημιούργησε νέον πρόβλημα. Ἡ πρώτη διακοίνωσίς μας διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν κατὰ τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς Δωδεκανήσου καὶ εἰδικῶς τῆς Ρόδου καὶ τῆς Κῶ, παρὰ τὰς ὑπαρχούσας διεθνεῖς συμφωνίας, ὑπεβλήθη ἤδη ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1964. Ἡ διεργασία τοῦ ἐξοπλισμοῦ ἐξακολουθεῖ ἀκόμη ἀμείωτος. Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἀναγνωρίσετε ὅτι αἱ προβληθεῖσαι δικαιολογίαι πρὸς αἰτιολόγησιν τῆς παραβιάσεως τῶν δεσμευτικῶν διεθνῶν συμφωνιῶν καὶ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ὁ ἐξοπλισμὸς προεκλήθη ἀπὸ τὰ γεγονότα τοῦ 1974 δὲν ἀντικατοπτρίζουν καθόλου τὴν πραγματικότητα. Θὰ ἤθελα ἐδῶ νὰ τονίσω μίαν φορὰν ἀκόμη ὅτι ἠθελημέναι παραβιάσεις ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τῶν σχετικῶν πρὸς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου διεθνῶν συμφωνιῶν, δὲν θὰ γίνουν δεκταὶ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν.

»Ἐπικαλουμένη ἕνα κανόνα τοῦ διεθνοῦς δικαίου ἡ ἰσχὺς τοῦ ὁποίου εἶναι ὕποπτος καὶ προσποιουμένη ὅτι ἀγνοεῖ τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Τουρκίας, ἡ Ἑλλὰς ἔφερεν εἰς τὸ προσκήνιον ἕνα νέον πρόβλημα εἰς τὰς σχέσεις μας διὰ τῆς προσπελάσεώς της εἰς τὸ θέμα τοῦ εὔρους τῆς ὑφαλοκρηπῖδος τοῦ Αἰγαίου, τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελέσῃ τὴν γέφυραν εἰρήνης μεταξὺ τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὰς ἰδιομόρφους συνθήκας του.

ΟΡΟΘΕΤΗΣΙΣ

»Ἡ χορήγησις ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀδειῶν ἀναζητήσεως πετρελαίου ἀκόμη καὶ εἰς περιοχὰς τῆς Τουρκικῆς ὑφαλοκρηπῖδος, χωρὶς νὰ ἐπιζητήσῃ νὰ φθάσῃ εἰς μίαν συμφωνίαν ὁριοθετήσεως μετὰ τῆς Τουρκίας καὶ ἡ υἱοθετηθεῖσα ὑπ' αὐτῆς στάσις ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου μετέτρεψε τὸ ζήτημα τῆς ὑφαλοκρηπῖδος εἰς σρβαρὰν καὶ ἐπικίνδυνον διαφοράν. Αἱ ἄδειαι ἐξεδόθησαν πρὶν ἢ ἀκόμη ἡ Ἑλλὰς ἐπικυρώσῃ κατὰ Δεκέμβριον 1972 τὴν Συμφωνίαν τῆς Γενεύης.

»Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀπέσχεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν εὐθυνῶν της, αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἀπὸ τὸ F.I.R. ὑπεράνω τοῦ Αἰγαίου διὰ νὰ βλάψῃ τὰ συμφέροντα τῆς Τουρκίας, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἄσκησις τῶν εὐθυνῶν αὐτῶν τῆς εἶχεν ἐμπιστευθῇ συμφώνως πρὸς διεθνεῖς κανόνας ἀποκλειστικῶς διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀσφάλειαν τῆς διεθνοῦς ἀεροπορικῆς κυκλοφορίας καὶ ἐδημιούργησε νέα προβλήματα υἱοθετήσασα τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ περιοχὴ F.I.R. περιελαμβάνετο δῆθεν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας της.

»Ἤχθημεν εἰς τὴν πεποίθησιν ὅτι δημιουργοῦσα τὰς διαφορὰς ποὺ ἐπροσπάθησα νὰ ἐξηγήσω ἀνωτέρω ἡ Ἑλλὰς δὲν ἠρκέσθη εἰς τὴν παραβίασιν διεθνῶν συμφωνιῶν ἀλλὰ ἐπεζήτησε νὰ ἀνατρέψῃ τὴν ἰσορροπίαν, ἡ ὁποία καθιερώθη ἐν Λωζάννῃ τὸ 1923.

»Ἐνώπιον τῶν προβλημάτων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησεν ἡ Ἑλλάς, ἡ Κυβέρνησις τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας ἐνήργησε πάντοτε μὲ μετριοπάθειαν καὶ ἐγκράτειαν. Ἀφιέρωσεν ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ καὶ καλῇ πίστει κάθε προσπάθειαν πρὸς ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων αὐτῶν μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν δι' εἰρηνικῶν μέσων καὶ διὰ τῆς ὁδοῦ τῶν διαπραγματεύσεων. Ἀπὸ τοῦ 1963 ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν συνεπειῶν τῆς παραβιάσεως τῶν συμφωνιῶν Λονδίνου καὶ Ζυρίχης καὶ δὲν παρέλειψε νὰ ἀναζητήσῃ εἰρηνικὰς λύσεις ὁσάκις εὑρέθη ἀντιμέτωπος διαφόρων προκλήσεων. Ἡ Ἑλληνικὴ πλευρὰ φέρει τὴν εὐθύνην τόσον διὰ τὴν ἔλλειψιν ἀποτελεσμάτων τῶν διακοινοτικῶν συνομιλιῶν, αἱ ὁποῖαι ἤρχισαν τῷ 1967, ὅσον καὶ διὰ τὴν διακοπήν των τῷ 1974, ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ πραξικοπήματος ἐν Κύπρῳ.

»Αἱ προειδοποιήσεις μας ἀπὸ τοῦ 1961 διὰ τὴν ἐπανοχύρωσιν τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου δὲν ἀπέδωκαν ἀποτελέσματα. Παρὰ τὴν τοιαύτην ἐξόφθαλμον παραβίασιν τῶν διεθνῶν συμφωνιῶν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, ἡ Τουρκία ἐν τούτοις ἐξηκολούθησε νὰ ἐλπίζῃ ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πρόβλημα θὰ ἠδύνατο ἐπίσης νὰ λυθῇ δι' εἰρηνικῶν μέσων.

»Θὰ ἦτο δύσκολον δι' ἐμὲ νὰ ὑποστηρίξω ὅτι ἡ Ἑλλὰς συνέβαλε σταθερῶς εἰς τὰς προσπαθείας τῆς Τουρκίας πρὸς ἐξεύρεσιν εἰρηνικῶν λύσεων εἰς τὰ προβλήματά μας.

»Ἀναγνωρίζουσα τὴν βαθμιαίαν ἐπιδείνωσιν τῶν διαφορῶν μας, ἡ Τουρκία ἔκαμεν ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1973 μίαν μεγάλην προσπάθειαν διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ κλίμα φιλίας καὶ στενῆς συνεργασίας, εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο χωρῶν, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος. Τὸ θετικὸν ἔργον τῶν Ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν δύο χωρῶν κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1973 ἐν Κοπεγχάγῃ, τὸν Δεκέμβριον 1973 ἐν Βρυξέλλαις καὶ τὸν Μάϊον 1974 ἐν Ὀττάβᾳ, ἀπεδείχθη ἀτελέσφορον λόγῳ τῆς ἀρνητικῆς θέσεως τῶν τότε Πρωθυπουργῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἀκόμη καὶ αἱ προτάσεις τὰς ὁποίας ὑπεβάλαμεν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀναπτύξεως τῶν σχέσεών μας δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Αἱ προτάσεις εἰς τὰς ὁποίας προέβη ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας διὰ μίαν συνάντησιν ἀμέσως μετὰ τὸν ἐπαναδιορισμὸν τῆς ἐξοχότητός σας ὡς Πρωθυπουργοῦ, δὲν ἔτυχον εὐνοϊκῆς ὑποδοχῆς, ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεώς σας.

»Ἀφ' ἧς ἀνέλαβε τὴν ἐξουσίαν ἡ νέα ὑπ' ἐμὲ Κυβέρνησις τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας, ἐξηκολούθησε καταβάλλουσα ἐπιμόνους προσπαθείας ἐκ βάθους καρδίας καὶ ἐν καλῇ πίστει πρὸς ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων μας. Τὰς συνομιλίας τῶν ὑπουργῶν μας ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τὸν Μάϊον τοῦ 1975 ἐν Ρώμῃ ἐπηκολούθησεν ἡ συνάντησις περὶ τὰ τέλη Μαΐου.

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἀσχοληθῶ ἐδῶ διὰ μακρῶν ἐπὶ τῶν ὅσων συνεζήτησα μαζί σας, ὅτι ἐξέφρασα τότε εἰς ὑμᾶς τὴν ἐπιθυμίαν μας νὰ λύσωμεν τὰς διαφοράς μας, δι' εἰρηνικῶν μέσων καὶ διαπραγματεύσεων καὶ ὅτι ἐτόνισα τὴν ἀνάγκην τῆς ἀποφυγῆς παρεμβάσεως ἄλλων εἰς τὰς ἰδικάς μας ὑποθέσεις.

Ἡ Δημοκρατία τῆς Τουρκίας ἐσεβάσθη πιστὰ τὰς συμφωνίας εἰς τὰς ὁποίας κατέληξαν ἐν Ρώμῃ οἱ ὑπουργοί μας ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὡς καὶ τὰς μεταξύ μας τοιαύτας ἐν Βρυξέλλαις. Ἔκτοτε, οἱ ἐκπρόσωποι τῶν δύο χωρῶν συνηντήθησαν πεντάκις διὰ νὰ διακανονίσουν τὰ προβλήματα τὰ σχετικὰ μὲ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἐναερίου χώρου ὑπεράνω τοῦ Αἰγαίου. Ἡ εὐθύνη διὰ τὸ ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐπετεύχθη καμμία πρόοδος εἰς τὸ πεδίον αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ἐπιρριφθῇ εἰς τὴν τουρκικὴν πλευράν.

Ἡ Τουρκία παραμένει ἀποφασισμένη νὰ συνεχίσῃ τὰς συνομιλίας αὐτὰς μὲ ρεαλισμὸν καὶ εἰλικρίνειαν.

Δὲν δυνάμεθα παρὰ νὰ λυπούμεθα διότι αἱ συνομιλίαι ἐπὶ τῆς ὑφαλοκρηπῖδος δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἀρχίσουν πρὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1976 λόγῳ τῆς Ἑλληνικῆς στάσεως. Οὐχ ἧττον νομίζω ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ συνομιλίαι ἤρχισαν ἐν τῇ πράξει ἀποτελεῖ θετικὴν ἐξέλιξιν.

Παρὰ τὰς συμπαρομαρτούσας δυσκολίας, ἡ Τουρκία δὲν ἐχαλάρωσε τὰς προσπαθείας της πρὸς διακανονισμὸν τῆς διενέξεως περὶ τὴν Κύπρον. Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1975 οἱ ὑπουργοί μας ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν συνηντήθησαν ἐν Βρυξέλλαις. Κατέληξαν εἰς συμφωνίαν νὰ πραγματοποιήσουν εἰρηνικὴν καὶ διαρκῆ λύσιν τῆς συγκρούσεως περὶ τὴν Κύπρον κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι ἱκανοποιητικὸς διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνέταξαν ἕνα ἔγγραφον. Ἐθεώρησα ὅτι ἡ συμφωνία αὐτὴ ἀπετέλει μίαν θετικὴν ἐξέλιξιν ἡ ὁποία ἦτο πιθανὸν νὰ ἀνοίξῃ ἕνα νέον στάδιον εἰς τὰς σχέσεις μας. Ἀλλὰ αἱ συνωμοσίαι καὶ τὰ τεχνάσματα τὰ ὁποῖα ἐξεκόλαψεν ἡ Ἑλληνοκυπριακὴ Διοίκησις διὰ νὰ ἀποδυναμώσῃ τὴν συμφωνίαν αὐτὴν ὡς καὶ τὰ ἀπορρεύσαντα ἐκ τῶν ἐνεργειῶν της γεγονότα κατέστησαν ἐμφανῆ τί θέλει νὰ πῇ.

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

Ἡ Τουρκία ἐπιθυμεῖ καὶ εἶναι ἀποφασισμένη νὰ παραμείνῃ πιστὴ εἰς τὸ γράμμα τῆς συμφωνίας τῶν Βρυξελλῶν. Παρατηρῶ ὅμως μετὰ λύπης ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ἑλληνο - κυπριακὴ πλευρὰ ἐπιδεικνύουν ἀνυπομονησίαν νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ τὰς εὐθύνας τὰς ὁποίας ἀνέλαβον διὰ τῆς συμφωνίας αὐτῆς. Ἐὰν εἶχαν συμμορφωθῇ πρὸς τὴν συμφωνίαν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς σημαντικὴ πρόοδος θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εἶχε γίνει πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Ἡ ἐξοχότης σας θὰ ἐνθυμῆται ὅτι κατὰ τὴν συνάντησίν μας τῆς 31ης Μαΐου 1975 ἐν Βρυξέλλαις ὑπέδειξα ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐπιλύσωμεν τὰς ὑπαρχούσας μεταξύ μας διαφορὰς ἄνευ ἐξωτερικῶν παρεμβάσεων. Ἐν τούτοις ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐπροτίμησε νὰ ἐμπλέξῃ τὰς χώρας τοῦ κόσμου εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ θέματα ,ὡς προκύπτει ἐκ τῆς δηλώσεώς σας τῆς 17ης Ἀπριλίου. Διὰ νὰ ἀσκήσῃ ἐξωτερικὴν πίεσιν ἐπὶ τῆς Τουρκίας ἡ Ἑλλὰς δὲν ἀπέφυγε νὰ προσφύγῃ εἰς παντὸς εἴδους τεχνάσματα κατὰ τῆς Τουρκίας τόσον εἰς τὸ πλαίσιον τῶν διμερῶν σχέσεων ὅσον καὶ εἰς διεθνῆ βήματα. Ἡ στάσις αὐτὴ δὲν ἀπεδείχθη καθόλου λυσιτελὴς εἰς τὸν διακανονισμὸν τῶν προβλημάτων μας οὔτε ποτὲ θὰ ἀποδειχθῇ τοιαύτη.

Ἐπιθυμῶ νὰ ὑπογραμμίσω ἓν ἀκόμη σημαντικὸν σημεῖον. Ἡ Τουρκία δὲν ἔχει ἐμπλακῆ εἰς ἀνταγωνισμὸν ἐξοπλισμῶν μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας ἀποβλέπει εἰς τὴν προμήθειαν μόνον τῶν ὅπλων καὶ τοῦ ὑλικοῦ ἐκείνου τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς νομίμους ἀνάγκας τῶν ἐνόπλων δυνάμεών της καὶ τὰς ὑποχρεώσεις αἱ ὁποῖαι πηγάζουν ἐκ τῆς συμμετοχῆς της ὡς μέλους εἰς τὴν Δυτικὴν Ἀμυντικὴν Κοινότητα. Ἡ Ἑλλὰς ἦτο ἐκείνη ἡ ὁποία τελευταίως ἀποβλέπουσα νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῆς ἔναντι τῶν Τουρκικῶν, ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ πολιτικὴν προμηθειῶν ὁπλισμοῦ ἀπείρως ὑπερβάλλουσαν τὰς πραγματικὰς της ἀνάγκας καὶ ἐπιβαρύνουσαν ἀφορήτως τοὺς οἰκονομικοὺς της πόρους.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Θὰ ἐπεθύμουν νὰ διαβεβαιώσω τὴν ἐξοχότητά σας ὅτι ἡ Κυβέρνησίς μου ἀποδίδει σπουδαιότητα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων φιλίας καὶ καλῆς γειτονίας μεταξὺ τῶν χωρῶν μας. Ἡ Τουρκία καὶ ἡ Ἑλλὰς δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐπιτρέψουν εἰς ἑαυτὰς νὰ εἶναι ἀντίπαλοι. Εἶναι ἐκτεθειμέναι εἰς κοινὴν ἀπειλήν. Ὁ πρέσβυς σας ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κοινὴ γνώμη ἐφοβεῖτο ὅτι ἡ Τουρκία ἠπείλει τὴν Ἑλλάδα ἢ ὅτι θὰ τῆς ἐπετίθετο. Εἶναι περιττὸν νὰ εἴπω ὅτι αὐτὸ εἶναι τόσον παράλογον ὥστε δὲν πιστεύω ὅτι ἀξίζει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία δὲν ἐξέθρεψεν ἐπιθετικὰς βλέψεις ἔναντι οἱουδήποτε ἐκ τῶν γειτόνων της καὶ ἡ συμπεριφορά της τὸ ἀποδεικνύει.

Πιστεύω ὅτι ἠμποροῦμε νὰ λύσωμε τὰς διαφοράς μας διὰ διαπραγματεύσεων, δεχόμενοι ὡς βάσιν τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποφυγῆς παραβιάσεως τῶν δεσμευτικῶν διεθνῶν συμφωνιῶν, τῆς πιστῆς διατηρήσεως τῆς λεπτῆς ἰσορροπίας τῆς Λωζάννης καὶ τῆς ἀποφυγῆς ἀναμίξεωςξένων δυνάμεων εἰς τὰς διαφορὰς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν μας.

Ἐὰν ἡ σκέψις αὐτὴ συγκρατηθῇ ἀπὸ τὴν Ὑμετέραν Ἐξοχότητα, οἱ ὑπουργοὶ τῶν Ἐξωτερικῶν μας θὰ ἠδύναντο νὰ ἔχουν προκαταρκτικὰς συνομιλίας καὶ νὰ ἀρχίσουν ἐργαζόμενοι ὅταν συναντηθοῦν κατὰ τὴν προσεχῆ Ὑπουργικὴν Σύνοδον τοῦ ΝΑΤΟ ἐν Ὄσλῳ.

Ἀποτελεῖ βασικὴν πολιτικὴν τῶν κυβερνήσεως τῆς Δημοκρατίας τῆς Τουρκίας νὰ ἀποκαταστήσουν εἰς τὰς Τουρκο - Ἑλληνικὰς σχέσεις τὸ κλίμα φιλίας καὶ ἐμπιστοσύνης τῆς 10ετίας τοῦ 1930 καὶ νὰ μεταβάλουν τὸ Αἰγαῖον πέλαγος εἰς λίμνην εἰρήνης ἑνοῦσαν τὰς δύο χώρας.

Μὲ εὐχαρίστησιν ἐπαναλαμβάνω ὅτι αἱ προσπάθεαι τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν θὰ γίνουν δεκταὶ μὲ πραγματικὴν ἱκανοποίησιν.

Εἰλικρινῶς Ὑμέτερος
Σουλεϋμὰν Ντεμιρὲλ
Πρωθυπουργός».

ΕΚΔΗΛΩΣΙΣ ΒΑΣΙΛΟΦΡΟΝΩΝ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, Σάββατον μεσημβρία. — Τετρακόσια μέλη τῆς «Βασιλικῆς Ἑνώσεως» ἐτέλεσαν, χθές, εἰς τὰ γραφεῖα της, δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ τέως Βασιλέως Κωνσταντίνου. Ἀκολούθως, ἐγένοντο ὁμιλίαι ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως τῆς Ἑνώσεως, δικηγόρων κ.κ. Τόσκα καὶ Εὐδωρίδη. Ἐξ ἄλλου, ἠνοίχθη βιβλίον συγχαρητηρίων ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Βασιλέως. Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐδόθη δεξίωσις.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ο ΚΥΠΡΙΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Σάββατον μεσημβρία. — Ὁ Κύπριος Πρόεδρος, εἰς συνέντευξίν του πρὸς τὴν τηλοψίαν τοῦ «Μπὶ - Μπὶ - Σί», ἐδήλωσεν ὅτι «πάντοτε εἶναι πρόθυμος νὰ ἔχῃ ἐπαφὰς μὲ τοὺς ἡγέτας τῆς Τουρκικῆς κοινότητος, ἂν τοῦτο ἐξυπηρετῇ χρήσιμον σκοπόν», παρετήρησεν, ὅμως, ὅτι «ἡ διευθέτησις τοῦ Κυπριακοῦ δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Τουρκοκυπριακὴν ἡγεσίαν, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν Ἄγκυραν». Οὗτος προσέθεσεν, ὅτι διὰ τὸν λόγον αὐτὸν προέτεινεν ἀπ' εὐθείας συνομιλίας μὲ τὴν Τουρκικὴν κυβέρνησιν, ἀλλὰ ἡ πρότασίς του δὲν ἔτυχεν εὐμενοῦς ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τῆς Ἀγκύρας.

Ὁ Κύπριος Πρόεδρος ἐδήλωσε, περαιτέρω, ὅτι δὲν ἀντιτίθεται εἰς τὸν διαχωρισμὸν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων Κυπρίων καὶ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν διευθετήσεις, ὥστε οἱ Τουρκοκύπριοι νὰ ζοῦν εἰς χωριστὰς περιοχάς, ἐὰν αὐτὴ εἶναι ἡ ἐπιθυμία των. «Ἐκεῖνο —εἶπε— τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπορῶ νὰ ἀποδεχθῶ, εἶναι ἡ διὰ τῆς βίας κατάληψις Ἑλληνικῶν οἰκιῶν καὶ περιουσιῶν. Εἶμαι —προσέθεσεν— ἐναντίον τῆς βιαίας ἀνταλλαγῆς πληθυσμῶν καὶ περιουσιῶν».

Ὁ Τουρκοκύπριος ἡγέτης, κ. Ραοὺφ Ντενκτάς, ὅστις ἐπανῆλθε, χθές, ἐνταῦθα, ἐκ Βόννης, μέσῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Τουρκοκυπριακὴ πλευρὰ εἶναι πάντοτε ἑτοίμη διὰ συνομιλίας μετὰ τῶν Ἑλληνοκυπρίων, «βάσει τῆς συμφωνίας τῶν Βρυξελλῶν». Εἶπεν, ἐπίσης, ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀνατραπῇ τὸ ὑφιστάμενον πολιτικὸν καθεστὼς εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἐξέφρασε τὴν «ἐλπίδα», ὅτι «οἱ Ἑλληνοκύπριοι θὰ κάμουν χρῆσιν τῆς λογικῆς καὶ θὰ συμφωνήσουν εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν κοινῆς μεταβατικῆς κεντρικῆς κυβερνήσεως».

Η ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

ΟΣΛΟ, Σάββατον μεσημβρία. — «Τὸ Ἀτλαντικὸν Συμβούλιον διατηρεῖ τὴν πεποίθησιν, ὅτι αἱ συμμαχικαὶ κυβερνήσεις, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των, ὅπως προωθήσουν σταθερωτέρας καὶ θετικωτέρας σχέσεις, ὀφείλουν νὰ συνεχίσουν τὴν ὁδὸν τῆς χαλαρώσεως τῆς ἐντάσεως καὶ νὰ ἀναζητήσουν νέα πρακτικὰ μέσα συνεργασίας εἰς τοὺς τομεῖς κοινοῦ ἐνδιαφέροντος διατηροῦσαι τὴν συνοχὴν καὶ τὴν ἰσχὺν τῆς Συμμαχίας», ἀναφέρεται, κυρίως, εἰς τὸ ἀνακοινωθέν, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη ἐπὶ τῷ τερματισμῷ, χθές, τοῦ ἐξ ὑπουργῶν συμβουλίου τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας.

Η ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ... ΤΟΥ κ. ΚΙΣΣΙΝΓΚΕΡ

Ὁ κ. Κίσσινγκερ, ἐγκατέλειψε, προχθές, τὴν ἑσπέραν, τὸ ἐπίσημον γεῦμα τὸ ὁποῖον παρέθεσεν ἡ Νορβηγικὴ κυβέρνησις, διὰ νὰ διέλθῃ δύο εὐχαρίστους ὥρας εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γνωστῆς Νορβηγίδος ἠθοποιοῦ τοῦ κινηματογράφου Λὶβ Οὔλλμαν, πρωταγωνιστρίας τῶν γνωστῶν αἰσχρῶν ταινιῶν τοῦ Σουηδοῦ σκηνοθέτου Ἴγκμαρ Μπέργκμαν. Ὁ Νορβηγικὸς Τύπος ἐδημοσίευσε φωτογραφίαν τοῦ Ἀμερικανοῦ ὑπουργοῦ, ἐξερχομένου τῆς οἰκίας τῆς καλλιτέχνιδος, οἱ δὲ Ἀμερικανοὶ ἐπίσημοι ἠναγκάσθησαν νὰ ὁμολογήσουν, ὅτι, πράγματι, ὁ κ. Κίσσινγκερ ἐπεσκέφθη τὴν Λὶβ Οὔλλμαν, μετὰ τῆς ὁποίας εἶχε συναντηθῇ πρὸ μηνὸς καὶ εἰς τὴν Οὐάσιγκτων. Ὁ κ. Κίσσινγκερ ὑπῆρξε «συνοδὸς» τῆς Λὶβ Οὔλλμαν καὶ κατὰ τὸ παρελθόν.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΙΒΑΝΟΝ ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ, ΕΑΝ ΖΗΤΗΘΗ

ΝΕΑ ΟΡΛΕΑΝΗ, Σάββατον μεσημβρία.— Ὁ Πρόεδρος Ζισκὰρ ντ' Ἐσταὶν ὁμιλῶν ἐνταῦθα ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ Γαλλία εἶναι ἑτοίμη ὅπως ἀποστείλῃ δύο ἢ τρία συντάγματα εἰς τὸν Λίβανον, πρὸς εἰρήνευσιν τῆς χώρας, ἐὰν τὸ ζητήσῃ ὁ νέος Πρόεδρος τῆς χώρας. Προσέθεσεν ὅτι ὄχι μόνον αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, ἀλλὰ καὶ ἡ Συρία, εἶναι ὑπὲρ τῆς ἰδέας τῆς ἀποστολῆς Γαλλικῆς εἰρηνευτικῆς δυνάμεως, ἡ ὁποία θὰ τελῇ ὑπὸ Γαλλικὴν διοίκησιν καὶ ὄχι ὑπὸ τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη. Ὁ κ. Ζισκὰρ εἶπεν ἐπίσης, ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἔχει ἐνημερωθῇ διὰ τὰ Γαλλικὰ σχέδια.

Ο ΣΕΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΡΩΣΣΙΑΝ

ΜΟΣΧΑ, Σάββατον μεσημβρία. — Σχεδὸν ὅλη ἡ πόλις Γκάζλι, εἰς τὸ Οὐζμπεκιστάν, ἔχει καταστραφῆ ἀπὸ τὸν σεισμὸν τῆς Δευτέρας, γράφουν αἱ Σοβιετικαὶ ἐφημερίδες. Ὁ ἐκ 13.000 πληθυσμὸς τῆς πόλεως, ἀποτελεῖται κυρίως ἐξ οἰκογενειῶν ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται εἰς τὰ κοιτάσματα φυσικοῦ ἀερίου τῆς περιοχῆς.